

Sa Sulat Hi Apostol Pablo Duun Hu Mga Taga-Roma

¹⁻² Iyan a si Pablo sa migsulat taini. Suluguen a hi Jesu Cristo daw pinili a hu Dios ha apostol hu pagsangyaw hu Maayad ha Tultulanen. Sa Maayad ha Tultulanen insaad hu Dios su anay duun hu insulat ha lalang din pinaagi hu mga propita. ³⁻⁴ Mahitenged haena hu Batà din ha iyan si Jesu Cristo sa Ginuu taw. Duun hu pagkaetaw din kaliwat hi David daw duun hu pagka-Dios din impadayag ha Batà hu Dios pinaagi hu gahem hu pagkabhaw din. ⁵ Pinaagi kandin in-ila kanay hu Dios sa katenged hu pagkaapostol ta daw madayè si Jesu Cristo. Binuhat din haena ta daw matudluan day sa kenà mga Judio duun hu bisan hindu dayun tumuu daw magmatinumanen sidan kandin. ⁶ Sinyu sa diyan ta Roma, hinimu kaw daan hu Dios ha tumutuu ta daw masakup kaw hi Jesu Cristo.

⁷ Sinulatan ku inyu sa diyan ta Roma ha mga pinalanggà hu Dios daw hinimu din ha mga etaw din.

Sa Dios ha Amay taw daw si Jesu Cristo ha Ginuu mag-ila inyu hu grasya daw kalinaw.

Sa Pag-ampù Hi Pablo

⁸ Una hu alan pinaagi ki Jesu Cristo tagpasalaman ku sa Dios mahitenged inyu ta sa pagtuu nuy napaliman duun hu bisan hindu. ⁹ Sa Dios

ha iyan tag-alagaran ku pinaagi hu pagsangyaw hu Maayad ha Tultulanen mahitenged hu Batà din natun-an din en haini ha sigi ku gayed inyu taghenhenaen duun hu mga pag-ampù ku. ¹⁰ Daw hinangyù ku daan sa Dios ha ku iyan pagbayà din himuwen din sa paagi ha makadiyan a ta inyu ¹¹ ta agkabayà a hu pagpakig-ahà inyu ta daw pinaagi hu Balaan ha Ispiritu makapalig-en ku sa pagtuu nuy. ¹² Ba kenà haena iyan dà ta makagdinasigà kuy gayed duun hu pagtuu taw.

¹³ Mga suled, agkabayaan ku ha matun-an nuy ha kapila ad en ngaay agdiyan ta inyu ba sigi a agkaelangan. Sa tuyù ku iyan ngaay sa amin diyan makatuu ki Jesu Cristo iling ha nakatuu daan sa kenà mga Judio duun hu duma ha mga banuwa. ¹⁴ Kinahanglan gayed ha tultulan ku sa alan ha kaet-etawan, sa nangakatunghà daw sa hurà, sa mga matatau daw sa mga buang-buang. ¹⁵ Aman agkabayaan ku gayed ha makasangyaw ku sa Maayad ha Tultulanen diyan ta inyu sinyu sa tagtimà ta Roma.

Sa Gahem Hu Maayad Ha Tultulanen

¹⁶ Hari ku igkagayhà sa Maayad ha Tultulanen ta pinaagi hu gahem hu Dios sa etaw ha tumuu maluwas gayed sa mga Judio daw sa kenà, ¹⁷ ta duun hu Maayad ha Tultulanen impadayag hu Dios sa paagi ha maisip sa etaw ha matareng. Saini pinaagi dà gayed hu pagtuu ta sa insulat ha lalang hu Dios tagyanaen “Sa etaw ha nabuhat ha matareng pinaagi hu pagtuu din makaangken hu kinabuhi ha hurà din katapusan.”

Sa Pagpakasalà Hu Etaw

¹⁸ Sa Dios diyà ta langit migpadayag gayed ha agsilutan din sa alan ha hari tagtahud kandin daw sa tagbuhat hu madaet, ta pinaagi taini ha mga buhat dan agkaelangan sa kamatuuran. ¹⁹ Sa mahitenged hu Dios agkasabut dan ngaay ta im-padayag haena hu Dios diyà ta kandan duun hu mapayag ha paagi. ²⁰ Bisan pa ku hurà taw kaahà sa Dios ba sugud dà su tanghagaen din sa kalibutan sa pagka-Dios din daw sa gahem din ha hari agkatapus agkasabut gayed pinaagi hu alan ha mga tinanghagà din, aman hurà dan gayed katarengan.

²¹ Bisan ku nakilala dan en sa Dios ba hurà dan haena tahuri hu angayan ha pagtahud kandin daw hurà daan sidan magpasalamat diyà ta kandin, aman sa mga henà-henà dan nabuhat ha hurà din pulus ta nasukileman hu mga binuang dan. ²² Abi dan ha mga matatau en sidan ba mga buang-buang man diay sidan. ²³ Hari en sidan tagsimba hu gamhanan daw bubuhay ha Dios ta inilisan dan en haena hu mga larawan hu etaw ha agpatay dà daw hu mga tagbis, hu mga mananap daw hu mga langgam.

²⁴ Tumenged taena binay-anan sidan hu Dios ta daw mabuhat dan sa tungkayan dan agkabayaan agbuhata ha mga mahugaw, aman binuhat dan sa pinakagalugayhà duun hu kaugalingen dan. ²⁵ Natun-an dan en sa kamatuuran mahitenged hu Dios ba iyan dan pigtuman sa mga bidù daw iyan dan paman sinimba sa bà dà binuhat di su migtanghagà taena ha iyan sa Dios ha agdayeen gayed hu hurà din katapusan.

²⁶⁻²⁷ Tumenged taena binay-anan sidan hu Dios ta daw mabuhat dan sa pinakagalugayhà ha tungkayan dan agkabayaan, ta migpaasawahà daan sa alan dà mga bahi daw iling daan ha migpaasawahà sa alan dà maama. Binuhat dan sa pinakagalugayhà duun hu iling dan aman tumenged taena silutan gayed sidan hu Dios sumalà hu angayan kandan daw bisan iman agdaeten dan pa sa lawa dan.

²⁸ Tumenged ta hurà dan en gayed bali-baliya sa kamatuuran mahitenged hu Dios binay-anan sidan hu Dios ta daw maulipen sidan hu bisan inu ha madaet ha henà-henà daw kinaiya. ²⁹ Iyan dà taghenhenaen dan sa alan ha mga madaet, sa pagkaagapan daw sa kahugaw. Masinahen daw agpangimatay sidan, pakigsawalà daw agpanlimbung sidan. Madaet sa henà-henà dan duun hu дума daw agpangituk sidan. ³⁰ Agpandaet sidan hu dengeg daw pakigkuntra sidan hu Dios, agpanulà daw tagpaad-adagi daw tagpasigalbu sidan. Taghenà-henà sidan hu pagbuhat hu madaet daw kenà sidan matinumanen hu mga laas dan. ³¹ Mga buang-buang sidan daw kenà kasaligan, hurà dan gagaw daw hurà dan kahid-u. ³² Natun-an dan en duun hu kasuguan hu Dios ha sa tagbuhat taena angayan gayed hu silut, ba bisan pa taena tagbuhaten dan gihapun haena daw igkabayà-bayà dan gayed ku agkaahà dan ha tagbuhaten daan haena hu дума ha mga etaw.

2

Sa Hukum Hu Dios

¹ Sinyu sa taghukum hu duma ha mga etaw, hurà nuy gayed katenged hu paghukum kandan ta pinaagi hu paghukum nuy iyan daan paghukum hu kaugalingen nuy hu silut tumenged ta agkabuhat nuy daan sa tagbuhaten dan. ² Natun-an taw ha matareng gayed sa paghukum hu Dios taena ha etaw ha tagbuhat hu madaet. ³ Sinyu sa tagbuhat daan hu binuhat taena ha taghukuman nuy, abi nuy ba gid ha hari kaw daan mahukuman hu Dios? ⁴ Kan ku bà nuy dà tagtameyesa sa pagkamaluluy-en daw sa pagkamainantusen daw sa pagpailub hu Dios. Henhena nuy ha maluluy-en gayed sa Dios inyu ta daw maghinulsul kaw ngaay.

⁵ Ba tumenged ta madesen sa henà-henà nuy daw hari kaw taghinulsul adagi gayed sa igsilut inyu duun asem taena ha aldaw ha ipadayag sa matareng ha paghukum hu Dios ⁶ ta agbalesan din gayed sa kada sabuwa sumalà hu tagbuhaten din. ⁷ Saena ha agpaniguru gayed hu pagbuhat hu maayad ta iyan dan taghenhenaen ha dayeen sidan hu Dios daw ipatangkaw sidan hu hurà din katapusan, mailahan sidan hu kinabuhì. ⁸ Ba saena ha iyan dan dà taghenhenaen sa kandan ha kaugalingen daw sigi dà tagbuhat hu madaet ta hari sidan tagtuman hu kamatuuran, adagi gayed sa igsilut kandan hu Dios. ⁹ Ta sa alan ha tagbuhat hu madaet sa Judio daw sa kenà, sa igsilut kandan iyan sa mga malegen gayed ha alantusen. ¹⁰ Ba sa mga etaw ha tagbuhat hu maayad sa Judio daw sa kenà, agdayeen sidan hu Dios daw ipatangkaw daan sidan daw ag-ilahan hu kalinaw ¹¹ ta sa Dios

hurà din igpalabi.

¹² Sa mga etaw ha kenà Judio daw hurà dan katun-i sa Kasuguan, ku makasalà sidan agsilutan daan sidan hu Dios ba kenà pinaagi hu Kasuguan. Ba sa mga Judio tumenged ta natun-an dan sa Kasuguan, ku makasalà sidan aghukuman sidan pinaagi hu Kasuguan ¹³ ta kenà pinaagi dà hu pagpaliliman hu Kasuguan ha maisip hu Dios ha matareng sa etaw ba pinaagi daan hu pagtuman taini. ¹⁴ Bisan sa kenà mga Judio ha hurà makatuen hu Kasuguan agkatun-an dan sa maayad ha agbuhaten na iyan en haena kasuguan dan. ¹⁵ Sa mga buhat dan ha maayad iyan pakapaahà ha duun en hu henà-henà dan sa bisan inu ha inikagi hu Kasuguan. Amin en duun hu henà-henà dan pakapadayag kandan hu maayad daw hu madaet aman agkaikagi dan ku sa buhat dan maayad ba daw ku madaet ba. ¹⁶ Ku makauma sa aldaw ha hukuman hu Dios sa kaet-etawan agsusiyan hi Jesu Cristo sa alan bisan sa nakahelas ha henà-henà hu etaw. Iyan haini tigtudlù ku ha Maayad ha Tultulanen.

Sa Kasuguan Daw Sa Mga Judio

¹⁷ Sinyu sa mga Judio, suminalig kaw hu Kasuguan daw impasigalbu nuy sa pagpakigdapità nuy hu Dios. ¹⁸ Natun-an nuy en sa agkabayaan hu Dios ha buhaten nuy daw natun-an nuy en daan ku inu sa maayad tungkay ha agbuhaten ta intudlù en haena inyu hu Kasuguan. ¹⁹ Abi nuy gid iman ha makipitan nuy sa nabuta hu kamatuuran daw iyan kaw daan sulù ha makailaw kandan duun hu kasukileman. ²⁰ Abi nuy gid ha

mabaldeng nuy daan sa mga buang-buang daw matudluan nuy daan haena sa bà su mga batà. Henà-henà nuy ha sa natun-an nuy duun hu Kasuguan iyan dà gayed kamatuuran. ²¹ Agtudluan nuy sa дума ha mga etaw ba imbà nuy man hari agkatudlui sa inyu ha kaugalingen? Tigtudlù nuy ha sa etaw hari manakaw ba takawen kaw. ²² Tigtudlù nuy daan ha sa etaw hari gayed manapaw ba imbà kaw agpanapaw? Agtambagan nuy sa mga larawan ba imbà kaw tagpanakawà duun hu balay ha inugsakan hu mga larawan? ²³ Tigpasigalbu nuy sa Kasuguan ba pinagagayhaan nuy sa Dios pinaagi hu pagsupak nuy taena ²⁴ ta sa lalang hu Dios tagyanaen “Tumenged inyu pigtameyes hu kenà mga Judio sa Dios.”

²⁵ Sinyu sa mga Judio, sa pagpasirkunsida nuy ha iyan timaan ha mga etaw kaw hu Dios amin din pulus ku tumanen nuy sa Kasuguan. Ba ku supaken nuy sa Kasuguan sa pagpasirkunsida nuy hurà din pulus. ²⁶ Iling daan hu kenà Judio ku tumanen dan sa Kasuguan isipen sidan hu Dios ha mga etaw din ha iling ha pigsirkunsidahan daan. ²⁷ Bisan pa ku kenà sidan mga Judio daw hurà sidan kasirkunsidahi ba pinaagi hu pagtuman dan hu Kasuguan pakapadayag ha sinyu sa mga Judio silutan kaw gayed ta sinupak nuy sa Kasuguan bisan ku pigsirkunsidahan kaw.

²⁸ Sa laus ha Judio kenà iyan dà sa agkasirkunsidahan daw sa laus ha pagpasirkunsida kenà duun hu lawa, ²⁹ ta sa laus ha Judio iyan haena sa inulinan hu Balaan ha Ispiritu daw kenà pinaagi hu pagtuman hu Kasuguan. Sa etaw ha iling taena

kenà etaw dà sa tagdayè kandin ba iyan daan sa Dios.

3

¹ Ku iyan haena inu man diay sa pulus hu pagka-Judio daw hu pagpasirkunsida? ² Ikagiyen ku iman inyu ha adagi gayed sa pulus taini ta una hu alan sa mga Judio iyan sinaligan hu lalang hu Dios. ³ Bisan ku sa duma kandan hurà tuu hu lalang din ba hari haena makabengkag hu inaad hu Dios su anay kandan. ⁴ Bisan pa ku sa alan ha etaw mga biduen ba sa tag-ikagiyen hu Dios laus gayed ta sa insulat ha lalang din tagyanaen

“Pinaagi hu pag-ikagi nu agkatun-an ha hurà nu salà, ta duun hu bisan inu ha ighukumi ikaw pakadaeg ka gayed.”

⁵ Amin mga etaw ha taghenà-henà ha kenà maayad ku silutan kuy hu Dios ta pinaagi hu mga buhat taw ha madaet madayag ha matareng sa buhat hu Dios. ⁶ Ba binuang dà haena ha panghenà-henà, ta ku hari ngaay agsilutan hu Dios sa mga makasasalà in-inuwen din man sa paghukum hu kaet-etawan?

⁷ Daw amin tag-ikagi ha “Ku pinaagi hu pagkabiduen ku madayag sa pagkakasaligan hu Dios daw madayè daan, imbà a man aghukumi pa isip ha makasasalà?” ⁸ Ba henhenaa nuy ha ku laus pa haena sa tag-ikagiyen dan sainsi tagpasabut ha buhaten taw ngaay sa madaet ta daw madayag sa maayad. Ba saena hari gayed mabaluy. Iman amin tag-ikagi ha iyan haena tigtudlù ku. Saena silutan gayed sidan sumalà hu angayan kandan.

Hurà Bisan Sabuwa Ha Matareng

⁹ Sikuy sa mga Judio, labaw pa ba diay sa kahim-tang taw di hu kenà Judio? Kenà gayed ta intudlù kud en inyu su anay ha sa alan ha mga etaw sa Judio daw sa kenà naulipen gayed hu salà, ¹⁰ ta sa insulat ha lalang hu Dios tagyanaen

“Hurà gayed bisan sabuwa ha etaw ha matareng.

¹¹ Hurà gayed sabuwa ha nakasabut hu kamatuuran daw hurà daan bisan sin-u ha agkabayà ha makakilala hu Dios. ¹² Sa alan ha mga etaw nadaetan sa pamatasan dan daw nakasuway gayed duun hu kamatuuran. Hurà gayed bisan sabuwa kandan ha tagbuhat hu matareng. ¹³ Sa bàbà dan iling hu lungun ha pinuwaan daw sa dilà dan iyan taggamiten dan hu pagbidù. Sa tag-ikagiyan dan bà su agpaman-gagat ha bunsalagan ¹⁴ ta pulus dà gayed pagpanungayaw daw masakit ha tagpalil-imaan. ¹⁵ Saini sidan malumu dà agpangimatay ¹⁶ daw bisan hindu sidan agpayanaen iyan dan dà agbuhaten sa pagpasipala. ¹⁷ Hari dan agkatun-an sa malinawen ha pagtimà ¹⁸ daw hurà dan gayed kahaldek hu paghukum hu Dios.”

¹⁹ Natun-an taw en ha sa Kasuguan iyan migpa-dayag hu salà taena ha sakup duun. Pinaagi hu Kasuguan natun-an taw ha hurà gayed makaikagi ha hari angayan ha silutan ta sa alan suminupak hu Dios. ²⁰ Hurà gayed inisip hu Dios ha matareng pinaagi hu pagtuman hu Kasuguan ta sa etaw dayun dà pakasupak taena. Aman sa Kasuguan iyan tagpadayag ha makasasalà gayed sa etaw.

Sa Paagi Hu Pagkamatareng

²¹ Iman sa paagi hu Dios ta daw mabuhat ha matareng sa etaw impadayag din, ba kenà haena pinaagi hu Kasuguan bisan ku impasabut en hu Kasuguan daw hu mga propita ²² ha sa alan ha agtuu ki Jesu Cristo ag-isipen gayed hu Dios ha matareng tumenged hu pagtuu din. Mig-iling dà sa mga Judio daw sa kenà ²³ ta sa alan ha mga etaw nakasalà gayed aman nakadiyù duun hu pagkahimpit hu Dios. ²⁴ Ba tumenged hu grasya hu Dios ag-isipen kuy kandin ha matareng pinaagi hu kalibriya kanuy hi Jesu Cristo. ²⁵ Iyan haini inhalad hu Dios ta daw pinaagi hu uminagas ha langesa din mapasaylu sa mga salà hu alan ha agtuu kandin. Pinaagi taena nadayag ha matareng gayed sa Dios ta agsilutan din gayed sa salà. Su makasalà sa etaw su anay hurà sagunà siluti ta migpailub pa sa Dios, ²⁶ ba iman pinaagi hu kamatayen hi Jesu Cristo tumenged hu mga salà taw nadayag sa Dios ha matareng gayed daw ag-isipen din daan ha matareng sa agtuu ki Jesus.

²⁷ Aman harì kuy gayed makapasigalbu ta sa pagkamatareng taw kenà pinaagi hu pagtuman hu Kasuguan ba pinaagi dà gayed hu pagtuu. ²⁸ Natun-an taw ha pinaagi dà gayed hu pagtuu isipen sa etaw ha matareng kenà pinaagi hu pagtuman hu Kasuguan. ²⁹ Sa Dios kenà kandin dà hu mga Judio ba Dios daan hu kenà mga Judio ³⁰ ta sabuwa dà gayed sa Dios daw ag-isipen din sa mga Judio ha matareng ku tumuu sidan iling daan hu kenà mga Judio. ³¹ Tagpasabut ba haini ha hurà en pulus hu Kasuguan tumenged hu pagtuu?

Hari gayed ta pinaagi hu pagtuu agkatuman taw sa Kasuguan.

4

Sa Pagtuu Hi Abraham

¹ Iman henhenaa nuy si Abraham sa gin-apuan taw. ² Ku inisip pa ngaay haena hu Dios ha matareng pinaagi hu maayad ha buhat din ika-pasigalbu ngaay haena hi Abraham duun hu Dios. ³ Ba sa insulat ha lalang hu Dios tagyanaen “Si Abraham tuminuu hu Dios daw pinaagi taena inisip gayed ha matareng.”

⁴ Ku amin etaw ha tagtalabahu sa igsuhul kandin kenà bà dà ig-ila ba saena igbayad kandin. ⁵ Ba sa etaw ha hurà magsalig hu maayad ha buhat ta iyan din sinaligan sa Dios ha agpakahimu ha matareng hu makasasalà, sa pagtuu din iyan katarengan ha isipen haena hu Dios ha matareng. ⁶ Inikagi daan haini hi David su anay ha malipayen gayed sa etaw ha inisip en hu Dios ha matareng kenà pinaagi hu maayad ha buhat din ⁷ ha tagyanaen

“Malipayen gayed sa etaw ha pinasaylu en sa madaet ha mga buhat din daw hari en aghenhenaen hu Dios sa mga salà din. ⁸ Malipayen daan sa etaw ha linipatan en hu Dios sa mga salà din.”

⁹ Saini ha kalipay kenà kandin dà hu mga Judio ta lagkes en daan sa kenà mga Judio. Natunan taw en ha pinaagi hu pagtuu hi Abraham inisip haena hu Dios ha matareng ¹⁰ daw saena daw dà su hurà pa kasirkunsidahi si Abraham.

¹¹ Migpasirkunsida haena ha iyan timaan ha inisip en hu Dios ha matareng pinaagi hu pagtuu din bisan su anay. Aman si Abraham nabuhat ha amay hu alan ha mga etaw ha inisip ha matareng pinaagi hu pagtuu dan bisan haena sa hurà kasirkunsidahi. ¹² Daw amay daan haena hu mga Judio ha hurà duun dà salig hu pagpasirkunsida ta amin dan pagtuu iling hu pagtuu hi Abraham su hurà pa kasirkunsidahi.

Sa Saad Pinaagi Hu Pagtuu

¹³ Sa insaad hu Dios diyà ki Abraham daw duun hu mga kaliwatan din iyan sa maangken dan sa kalibutan daw iyan sidan maghari hu alan ha kaet-etawan. Ba saini ha insaad kenà tumenged hu pagtuman hi Abraham hu Kasuguan ba tumenged hu pagtuu din ha iyan nakapabuhat kandin ha matareng. ¹⁴ Ta ku iyan pa sa pagtuman hu Kasuguan ha madawat taw sa insaad hu Dios hurà gayed pulus hu pagtuu taw daw hu insaad din kanuy. ¹⁵ Tumenged ta hari agkatuman hu etaw sa Kasuguan bà dà haena agkapauki hu Dios. Maayad pa ngaay ku hurà Kasuguan ta ku hurà pa haena hurà taw daan masupak.

¹⁶ Aman binuhat hu Dios ha madawat taw sa insaad din pinaagi dà gayed hu pagtuu taw ta daw mahimu haena tumenged hu grasya din kenà tumenged hu mga maayad ha buhat. Aman alan kuy sa mga kaliwatan hi Abraham makadawat hu insaad hu Dios, kenà iyan dà sa mga Judio ha nasakup hu Kasuguan ta lagkes en daan sa alan ha amin din pagtuu iling ki Abraham. Si

Abraham iyan nabuhat ha amay hu alan ha tumutuu ¹⁷ ta sa insulat ha lalang hu Dios diyà ta kandin tagyanaen “Binuhat ku ikaw ha amay hu mga kaet-etawan dini ta kalibutan.” Saini ha saad matuman gayed ta iyan en migsaad taini sa Dios ha tinuuwan hi Abraham daw iyan daan pakabanhaw hu minatay daw bisan haena sa hurà pa duun agkabaluy din ha matuman gayed.

¹⁸ Duun taena ha panahun bà su hari gayed mabaluy sa insaad hu Dios diyà ki Abraham ha iyan mabuhat ha amay hu mga kaet-etawan dini ta kalibutan. Ba tinuuwan din sa inikagi kandin hu Dios ha dumakel gayed sa mga kaliwat din. ¹⁹ Bisan ku nanggatus en sa panuigen hi Abraham daw hari en sidan agpamatà ki Sara ba hurà gayed magluya sa pagtuu hi Abraham. ²⁰ Hurà daan magduwa-duwa hu insaad kandin hu Dios ba impalig-en din gayed sa pagtuu din daw pigdayè din sa Dios hu aghimuwen din kandin ²¹ ta siniguru din gayed ha tumanen hu Dios sa insaad din kandin. ²² Aman tumenged taena ha pagtuu din inisip hu Dios ha matareng. ²³⁻²⁴ Ba sa lalang ha “inisip ha matareng” kenà para dà ki Abraham ta intagana daan haini hu alan ha tumuu kandin sa migbanhaw ki Jesus ha Ginuu taw ²⁵ ha iyan migpakamatay tumenged hu mga salà taw ba nabanhaw dà ta daw maisip kuy ha matareng.

5

Sa Pag-uliay Hu Maayad Ha Pagdapità

¹ Iman tumenged ta inisip kuy hu Dios ha matareng pinaagi hu pagtuu taw malinawen en

gayed sa pagdapità taw hu Dios pinaagi ki Jesu Cristo ha Ginuu taw. ² Pinaagi hu pagtuu taw kandin in-ila kanuy hu Dios sa grasya din ha iyan iman tagsaligan taw. Aman adagi sa kalipay taw ta taghinamen taw ha makaambit kuy asem hu pagkagamhanan hu Dios. ³ Daw kenà iyan dà haena ta ikalipay taw daan sa mga alantusen ta natun-an taw ha pinaagi taini mabuhat kuy ha mga mainantusen ⁴ daw iyan haini agkabayà-bayaan hu Dios, aman pinaagi taena amin taw adagi ha hinam ⁵ ha madawat taw gayed sa insaad din kanuy. Natun-an taw haena ta in-ila kanuy hu Dios sa Balaan ha Ispiritu ha iyan migpadayag hu adagi ha pagpalanggà hu Dios kanuy.

⁶ Su anay hurà taw gayed agkahimu ha malibri kuy hu salà, ba duun hu natugun ha panahun si Cristo migpakamatay para hu masinupaken. ⁷ Malegen gayed hu etaw sa pagpakamatay para hu дума din bisan ku matareng pa haini daw amin gid daan magpakamatay para taena ha maayad ha etaw. ⁸ Ba sa Dios migpadayag gayed hu pagpalanggà din kanuy ta bisan ku makasasalà kuy su anay ba si Cristo migpakamatay para kanuy.

⁹ Pinaagi hu uminagas ha langesa hi Cristo in- isip kuy hu Dios ha matareng aman natun-an taw gayed ha malibri kuy duun hu pagsilut hu Dios tumenged ki Cristo. ¹⁰ Su anay kuntra kuy hu Dios ba iman pinaagi hu kamatayen hu Batà din nakalikù sa maayad ha pagdapità taw hu Dios, aman natun-an taw ha luwasen kuy gayed kandin pinaagi hu pagkabanhaw din. ¹¹ Daw kenà iyan

dà haini ba agkalipay kuy daan duun hu Dios ta pinaagi ki Jesu Cristo ha Ginuu taw nakag-uliay sa maayad ha pagdapità taw kandin.

Sa Salà Daw Sa Grasya

¹² Sa salà nakadini ta kalibutan pinaagi hu nauna ha etaw ha iyan si Adan aman sa alan ha mga etaw nakasalà daan, daw pinaagi hu salà si Adan minatay aman sa alan ha mga etaw agpatay daan. ¹³ Su hurà pa sa Kasuguan nakasalà en sa etaw ba hurà sidan isipa ha masinupaken tumenged ta hurà man Kasuguan. ¹⁴ Ba sugud dà ki Adan payanaen en diyà ki Moises nangamatay sa mga etaw bisan ku sa salà dan kenà iling hu nabuhat hi Adan.

Si Adan agkailing taena ha agpakauma ha iyan si Jesu Cristo ta mig-iling sidan ha amin dan mga kabilin duun hu kaet-etawan. ¹⁵ Ba sa grasya hu Dios daw sa pagpakasalà hi Adan hurà magiling. Ta sa bunga hu salà hi Adan iyan sa agpatay sa etaw, ba sa bunga hu grasya hu Dios iyan sa madakel gayed sa mapanalanginan hu Dios pinaagi hu kahid-u kanuy hi Jesu Cristo. ¹⁶ Sa agkapayanan-an hu grasya hu Dios kenà iling hu napayanan-an hu salà hi Adan. Ta pinaagi hu salà hi Adan aghukuman sa kaet-etawan hu silut, ba pinaagi hu grasya hu Dios bisan pa ku makasasalà gayed sa etaw ba mabuhat haena ha matareng. ¹⁷ Ku tumenged hu salà hu sabuwa ha etaw agpatay sa kaet-etawan, labaw pa di taena sa bunga hu nabuhat hi Jesu Cristo ta sa alan ha nakadawat hu grasya hu Dios daw inisip ha

matareng makaangken hu kinabuhì ha hurà din katapusan daw makaghari pinaagi ki Jesu Cristo.

¹⁸ Aman pinaagi hu salà ha nabuhat hu sabuwa ha etaw agsilutan sa alan. Iling daan taena ha pinaagi hu pagkamatareng hu sabuwa ha etaw mabaluy ha maisip sa alan ha matareng daw makaangken hu kinabuhì ha hurà din katapusan.

¹⁹ Aman pinaagi hu pagsupak taena ha sabuwa ha etaw nabuhat ha makasasalà sa alan, ba tumenged hu pagkamatinumanen hu sabuwa ha etaw madakel sa mabuhat ha matareng.

²⁰ In-ila hu Dios sa Kasuguan ta daw matunan hu mga etaw ku nangkainu sa salà. Ba bisan pa ku makasasalà gayed sa etaw ba sa grasya hu Dios labaw pa gayed di taena. ²¹ Bisan ku sa salà iyan hinengdan ha igpatay hu etaw ba pinaagi hu adagi ha grasya hu Dios kanuy inisip kuy gihapun kandin ha matareng tumenged ki Jesu Cristo ha Ginuu taw ta daw makaangken kuy hu kinabuhì ha hurà din katapusan.

6

Hurà En Katenged Hu Salà

¹⁻² Ku iyan haini dayunen taw pa ba diay sa pagbuhat hu madaet ta daw mag-iseg sa pagpaahà hu Dios hu grasya din kanuy? Hari gayed mabaluy ta sa salà hurà din en gahem dini ta kanuy.

³⁻⁴ Hurà nuy ba diay katun-i ha su bautismuwan kuy ha iyan timaan ha nasabuwa kuy en ki Jesu Cristo, iling haena hu minatay kuy daw inlebeng kuy en duma kandin ta daw iling ha nabanhaw si

Cristo amin taw daan bag-u ha kinabuhì pinaagi hu pagkagamhanan hu Dios ha Amay taw.

⁵ Tumenged ta nakigsabuwa kuy kandin duun hu kamatayen din makigsabuwa kuy daan kandin duun hu pagkabanhaw din. ⁶ Natun-an taw en ha sa daan ha kinaiya taw nakalansang en daan duun hu krus duma ki Cristo ta daw maawà sa sigi taw dà pagpakasalà daw harì kuy en maulipen taena, ⁷ ta sa etaw ha minatay en harì en pak-abuhat hu salà.

⁸ Tumenged ta iling ha minatay kuy en daan duma ki Cristo tinuuwan taw ha amin taw daan kinabuhì ha iling kandin. ⁹ Ta natun-an taw en ha si Cristo nabanhaw gayed daw harì en haena isab agpatay tumenged ta sa kamatayen harì en makadaeg kandin. ¹⁰ Kasabuwa dà haena magpakamatay ta daw malibri kuy kandin hu pagkaulipen taw hu salà daw sa kinabuhì din iman pakadayè hu Dios.

¹¹ Iling taena isipen nuy gayed ha minatay kaw en daan duun hu pagpakasalà ba pinaagi ki Jesu Cristo amin nuy kinabuhì ha bag-u ha iyan pakadayè hu Dios. ¹² Aman harì kaw tagpaulipen hu salà pinaagi hu pagtuman hu agkabayaan hu lawa nuy. ¹³ Hari nuy aggamita sa mga bahin hu lawa nuy hu pagbuhat hu salà ba itugyan sa kaugalingen nuy duun hu Dios isip ha minatay kaw en ba nabanhaw kaw dà, daw itugyan nuy daan sa alan ha bahin hu lawa nuy duun hu Dios ta daw magamit hu pagbuhat hu matareng. ¹⁴ Kenà en iman iyan tagbayà inyu sa salà ta sa grasya hu Dios iyan nuy tagsaligan kenà en iyan sa pagtuman hu Kasuguan.

Sa Ulipen Hu Pagkamatareng

¹⁵ Ku kenà en kinahanglan ha tumanen pa sa Kasuguan tumenged hu pagsalig taw hu grasya hu Dios, dayunen taw pa ba diay gihapun sa pagbuhat hu madaet? Hari gayed ¹⁶ ta hurà nuy ba diay katun-i ha bisan inu sa tagtumanen nuy ulipen kaw taena? Aman ku ulipen kaw hu salà sa mapayanan-an nuy iyan sa silutan kaw hu hurà din katapusan, ba ku magmatinumanen kaw hu Dios maisip kaw gayed ha matareng. ¹⁷ Iman tagpasalamat a gayed hu Dios ta sinyu sa mga ulipen hu salà su anay migmatinumanen kaw en hu kamatuuran ha intudlù day inyu ¹⁸ daw linibri kaw duun hu pagkaulipen nuy hu salà ta nabuhat kaw iman ha ulipen hu pagkamatareng.

¹⁹ Tagtudlù a iman inyu pinaagi hu mga malumu ha pananglitan ta daw masabut nuy gayed. Su anay sa mga bahin hu lawa nuy piggamit nuy hu pagbuhat hu mga mahugaw daw mig-iseg gayed sa pagkamakasasalà nuy, ba iman kinahanglan gayed ha itugyan nuy sa alan ha mga bahin hu lawa nuy duun hu pagkamatareng ta daw mahimpit kaw. ²⁰ Su anay ha ulipen kaw pa hu salà hari nuy agkabuhat sa matareng. ²¹ Inu man sa pulus nuy taena ha buhat nuy ha agkagayhaan nuy en iman ha sa agkapayanan-an taena na silutan kaw hu hurà din katapusan? ²² Ba iman tumenged ta hurà en gahem hu salà diyan ta inyu daw nabuhat kaw en ha ulipen hu Dios mahimpit kaw daw makaangken kaw hu kinabuhì ha hurà din katapusan. ²³ Ta sa igsuhul hu pakasalà iyan sa kamatayen, ba sa grasya hu

Dios iyan sa kinabuhì ha hurà din katapusan pinaagi hu pagpakigsabuwa taw ki Jesu Cristo ha Ginuu taw.

7

Sa Pagkalibri Taw

¹ Mga suled, hurà nuy ba diay katun-i ha sa alan ha balaud hurà din en gahem ku agpatay en sa etaw? ² Iling hu bahi ha amin din asawa ha tagbayaan hu balaud hu pag-asawa dan ku bubuhay pa sa maama. Ba ku matay en sa maama hurà en gahem taena ha balaud hu pag-asawa dan diyà ta kandin. ³ Aman ku magpaasawa haena sa bahi hu lain en ha maama daw bubuhay pa sa asawa din, saena ha bahi nakapanapaw. Ba ku matay en sa asawa din saena ha bahi harì isipen ha mananapaw ku magpaasawa en hu lain ha maama ta kenà en haena sakup hu balaud hu pag-asawa dan.

⁴ Mga suled, iling daan taena ha sa Kasuguan hurà din en gahem dini ta kanuy ta inisip kuy en ha minatay duun hu Kasuguan su magpakamatay si Cristo. Iman naangken kuy taena ha nabanhaw ta daw matuman taw sa agkabayaan hu Dios. ⁵ Su anay ha duun kuy pa hu makasasalà ha kinaiya sa madaet ha igbaldeng hu Kasuguan bà taw dà nasi agkabayai agbuhata, aman sa bunga taena iyan sa agsilutan kuy hu hurà din katapusan. ⁶ Ba iman ta iling kuy ha minatay en duun taena ha tagbayà kanuy su anay nalibri kuy en hu Kasuguan ta daw mabuhat taw sa agkabayaan hu Dios kenà en pinaagi hu pagtuman hu Kasuguan ba pinaagi en hu pagbulig kanuy hu Balaan ha Ispiritu.

Sa Kasuguan Daw Sa Salà

⁷ Ku iyan haini isipen taw en ba diay ha madaet sa Kasuguan? Harì daan ta ku kenà pa ngaay iyan sa Kasuguan harì ku gan matun-an ku inu sa salà. Ku hurà pa mag-ikagi sa Kasuguan ha harì kuy maayat harì ku ngaay matun-an ha madaet man diay sa kaayat. ⁸ Ba su matun-an ku duun hu Kasuguan ha madaet sa kaayat bà a dà nasi agkaayat tumenged hu daan ha kinaiya ku. Ku hurà pa ngaay Kasuguan harì taw ngaay makilala ku inu sa salà. ⁹ Su anay ha hurà ku pa katuni sa Kasuguan bà su hurà ku salà. Ba su matun-an kud en haena nakilala ku ha nakasalà a gayed aman pinaagi taena masilutan a daan. ¹⁰ Sa Kasuguan tag-ila ngaay hu kinabuhì ku tumanen, ba bà dà nabuhat ha hinengdan ha silutan a hu hurà din katapusan. ¹¹ Sa salà iyan miglimbung kanak pinaagi hu henà-henà ku ha mahimu ku sa pagtuman hu Kasuguan, ba tumenged ta nasupak ku haena silutan a gayed hu hurà din katapusan.

¹² Sa Kasuguan hu Dios maayad gayed daw matareng. ¹³ Saini tagpasabut ba ha masilutan a pinaagi taena ha maayad? Harì daan. Ba sa hinengdan ha agsilutan a iyan sa nasupak ku sa Kasuguan tumenged hu salà dini ta kanak, ta sa Kasuguan iyan migpadayag ku inu gayed kadaet sa salà daw pinaagi hu pagpakatuen ku hu Kasuguan bà dà mig-isek sa kabayà ku hu pagbuhat hu salà.

Sa Pagsabà Hu Daan Daw Bag-u Ha Kinaiya

¹⁴ Natun-an taw ha sa Kasuguan duun napuun hu Balaan ha Ispiritu, ba tumenged ta etaw a dà

agpakasalà a gihapun ta naulipen a taena. ¹⁵ Hari ku agkasabut sa kaugalingen ku ta sa maayad ngaay ha agbuhaten ku hari ku iyan agkabuhat, ba sa madaet ha agtambagan ku iyan ku paman agkabuhat. ¹⁶ Tumenged ta iyan ku agkabuhat sa hari ku ngaay agkabayaan iyan haini timaan ha hustu gayed sa Kasuguan. ¹⁷ Sa igpakasalà ku kenà pinaagi hu kanak dà ha pagbayà ba tumenged hu makasasalà ha kinaiya ku. ¹⁸⁻¹⁹ Natunan ku ha hurà gayed maayad duun hu makasasalà ha kinaiya ku ta bisan ku agkabayaan ku ngaay agbuhata sa maayad ba hari ku agkahimu na iyan ku paman agkabuhat sa madaet ha hari ku ngaay agkabayaan. ²⁰ Ku iyan ku iman agkabuhat sa hari ku agkabayaan kenà haena kanak ha pagbayà ta kandin hu daan ha kinaiya ku ha makasasalà.

²¹ Iyan haini kahintang ku ha agkabayaan ku ngaay agbuhata sa maayad ba iyan ku agkabuhat sa madaet. ²² Duun hu henà-henà ku agkabayaan ku ngaay agtumana sa Kasuguan hu Dios ²³ ba amin lain ha tagbayà kanak ta sa maayad ha henà-henà ku agsupak hu agkabayaan taini ha lawa ku, aman ulipen a iman hu madaet ha agkabayaan hu lawa ku. ²⁴ Pinakahaluhid-u a gayed. Sin-u man sa makalibri kanak hu pagkaulipen ku duun hu lawa ku ha makasasalà ha agsilutan hu hurà din katapusan? ²⁵ Iman adagi gayed sa pagpasalamat ku duun hu Dios ta pinaagi ki Jesu Cristo ha Ginuu taw nalibri a.

Aman duun hu henà-henà ku agtumanen ku gayed sa Dios, ba sa makasasalà ha kinaiya ku iyan hinengdan ha pakasalà a pa.

8

Sa Kinabuhì Pinaagi Hu Balaan Ha Ispiritu

¹ Sikuy sa nakigsabuwa ki Jesu Cristo, harì kuy en mahukuman hu silut. ² Ta sa Balaan ha Ispiritu mig-ila en kanuy hu bag-u ha kinabuhì pinaagi hu pagpakigsabuwa taw ki Jesu Cristo aman nalibri kuy hu pagkaulipen taw hu salà ha iyan igsiluti ngaay kanuy hu hurà din katapusan. ³ Tumenged hu makasasalà ha kinaiya taw hari kuy pakahimu hu pagtuman hu Kasuguan, ba linuwas kuy hu Dios ta sinugù din sa Batà din ha magpakaetaw isip ha halad. Aman nalibri kuy kandin hu pagkaulipen taw hu salà ⁴ ta daw mahimu taw sa pagtuman hu Kasuguan ta inendaan taw en sa makasasalà ha kinaiya taw daw sa tagtumanen taw iman iyan en sa agkabayaan hu Balaan ha Ispiritu.

⁵ Sa mga etaw ha duun pa hu makasasalà ha kinaiya dan iyan dan dà taghenhenaen sa madaet, ba saena ha inulinan hu Balaan ha Ispiritu iyan dan taghenhenaen sa agkabayaan hu Balaan ha Ispiritu. ⁶ Ku sa etaw tagbayaan pa hu makasasalà ha kinaiya din sa agkapayanan-an taena iyan sa silut ha hurà din katapusan, ba saena ha tagbayaan hu Balaan ha Ispiritu malinawen sa henà-henà din daw makaangken hu kinabuhì ha hurà din katapusan. ⁷ Sa mga etaw ha ulipen pa hu makasasalà ha kinaiya dan pakigkuntra hu Dios tumenged ta hari dan agkatuman sa sugù hu Dios. ⁸ Saena ha tagbayaan hu makasasalà ha kinaiya hari agkabaluy ha makapabayà-bayà sidan hu Dios.

⁹ Ba kenà kaw en iman ulipen hu makasasalà ha kinaiya nuy ta sa tagbayà inyu iyan en sa Balaan ha Ispiritu ha didiyan en ta inyu. Sa etaw ha hurà ulini hu Balaan ha Ispiritu ha sinugù hi Cristo kenà din sakup. ¹⁰ Ba ku si Cristo didiyan en ta inyu, bisan pa ku matay kaw tumenged hu salà nuy ba amin nuy bag-u ha kinabuhì ta inisip kaw en hu Dios ha matareng. ¹¹ Ku didiyan en ta inyu sa Balaan ha Ispiritu ha sinugù hu Dios ha migbanhaw ki Jesu Cristo, bisan pa ku matay kaw ba pinaagi kandin mabanhaw kaw gihapun.

¹² Aman mga suled, kinahanglan gayed ha iyan taw buhaten sa agkabayaan hu Dios daw endaan taw en sa makasasalà ha kinaiya. ¹³ Ta ku iyan nuy pa tumanen sa makasasalà ha kinaiya nuy masilutan kaw gayed hu hurà din katapusan, ba ku pinaagi hu Balaan ha Ispiritu endaan nuy sa madaet ha mga buhat makaangken kaw hu kinabuhì ha hurà din katapusan. ¹⁴ Sa alan ha tagbayaan hu Balaan ha Ispiritu iyan gayed mga batà hu Dios. ¹⁵ Sa Balaan ha Ispiritu ha impaulin inyu mighimu inyu ha harì kaw mahaldek hu Dios iling hu ulipen ta binuhat kaw kandin ha laus ha mga batà hu Dios. Makapangumaw kuy en hu Dios ha Amay taw ¹⁶ ta iyan gayed sa Balaan ha Ispiritu migpadayag kanuy ha batà kuy en iman hu Dios. ¹⁷ Tumenged ta batà kuy en kandin makaangken kuy gayed taena ha intagana din hu mga batà din daw amin taw daan bahin duun hu intagana din ki Cristo, ta ku makaambit kuy duun hu mga alantusen hi Cristo makaambit kuy daan duun hu pagkagamhanan din.

Sa Taghinamen Taw

¹⁸ Inisip ku ha sa mga alantusen taw iman atiyuay dà gayed tungkay di hu mga madagway ha intagana kanuy hu Dios diyà ta langit. ¹⁹ Sa alan ha tinanghagà iman tagsalap gayed taena ha panahun ha ipadayag hu Dios ha mga batà kuy kandin. ²⁰ Ta sa katuyuan hu alan ha tinanghagà mabuhat ha hurà din pulus, ba saini kenà kandan ha pagbayà ta pigyanaen haena hu Dios tumenged hu salà. Ba amin pa hinam ²¹ ha sa alan ha mga tinanghagà hari en mangaledak daw hari daan mangadaetan ta mabag-u en asem sa alan iling hu mga batà hu Dios.

²² Natun-an taw ha sugud dà su anay payanaen en iman sa alan ha mga tinanghagà tag-antus gayed iling hu bahi ha tagbatà. ²³ Ba kenà iyan dà haena tag-antus ta nakalagkes kuy en daan sa inulinan hu Balaan ha Ispiritu iman ha tag-antus kuy pa hu pag-angat taena ha panahun ha ipadayag hu Dios ha mga batà kuy kandin daw ilisan din sa lawa taw hu bag-u ha hari en agpatay. ²⁴ Iyan haena taghinamen taw sugud dà su maluwas kuy. Tumenged ta hurà pa haena katuman taghinamen taw pa, ta ku natuman en ngaay haena imbà taw man taghinama pa? ²⁵ Ba tumenged ta hurà pa man katuman sa taghinamen taw kinahanglan ha magmainantusen kuy hu pagpailub taman ha matuman en haena.

²⁶ Sa Balaan ha Ispiritu iyan tagbulig kanuy ku agluyahan kuy. Hari taw en agkatun-an sa hustu ha pag-ampù ba iyan haena tagpadayag duun hu Dios hu agkabayaan taw ngaay aghangyua ba hari

agkahimu ag-ikagiya hu etaw. ²⁷ Sa Dios ha iyan nakasusi ku inu sa duun hu henà-henà hu etaw natun-an din daan sa agkabayaan hu Balaan ha Ispiritu ta sa tig-ampù din para kanuy sikuy sa mga etaw din iyan sa sumalà hu pagbayà hu Dios.

²⁸ Natun-an taw en ha bisan inu sa agkahitabù agbuhaten hu Dios haena ha makapaayad hu tagpalanggà kandin daw napili sumalà hu katuyuan din. ²⁹ Sugud dà su anay natun-an en hu Dios haena sa agtuu daw daan din en nahenà-henà ha mailing sidan hu Batà din sa binuhat daan ha magulang hu alan ha mga tumutuu. ³⁰ Saena ha daan din en pinili ha mabuhat ha mga batà din hinimu din sidan ha tumutuu daw binuhat din daan ha matareng gayed ta daw madayè daan sidan ku malugay.

Sa Pagpalanggà Hi Jesu Cristo

³¹ Ku henhenaen taw haini matun-an taw ha sa Dios duma kanuy aman hari kuy gayed madaeg. ³² Tumenged ta hurà din kanuguni sa Batà din ba inhalad din haena para kanuy natun-an taw ha iila din gayed kanuy sa alan ha insaad din. ³³ Sin-u man sa makasumbung pa kanuy sikuy sa mga pinili hu Dios? Hurà gayed ta inisip kuy en hu Dios ha matareng. ³⁴ Sin-u man sa makahukum pa kanuy hu silut? Hurà gayed ta si Jesu Cristo migpakamatay para kanuy ba nabanhaw dà daw duun en iman tagpinuu hu kawatan hu Dios ta iyan agpangatubang diyà ta kandin hu pag-ampù para kanuy. ³⁵ Aman hurà gayed makaelang hu pagpalanggà kanuy hi Cristo bisan pa sa mga kasamukan daw sa mga kalised, sa mga pasipala,

sa kauhul daw sa pagkamakaluluuy, sa mga kata-lagman daw ku kamatayen ba. ³⁶ Ta sa insulat ha lalang hu Dios tagyanaen

“Tumenged hu pagsunud day ikaw sigi kay dà tagsalap hu kamatayen iling hu karniro ha laus en ag-iyawen.”

³⁷ Aman duun hu bisan inu agpakadaeg kuy gayed pinaagi ki Jesu Cristo sa tagpalanggà kanuy. ³⁸⁻³⁹ Ta nasiguru ku ha hurà gayed makaelang hu pagpalanggà kanuy hu Dios pinaagi ki Jesu Cristo sa Ginuu taw bisan ku matay kuy daw ku bubuhay kuy ba, bisan pa sa mga balinsuguen hu Dios daw sa mga ginsakupan hi Satanas, bisan sa agkaula-ula iman daw sa maul-olahan asem ku malugay, bisan sin-u ha amin din gahem diyà ta kalangitan daw diyà ta didalem ta bugtà daw bisan sa alan ha mga tinanghagà.

9

Sa Dios Daw Sa Mga Judio

¹ Tumenged hu pagpakigsabuwa ku ki Cristo saini ha tag-ikagiyen ku laus gayed. Sa henà-henà ku ha ginaheman hu Balaan ha Ispiritu tag-ikagi ha saini kenà gayed bidù ² ha adagi sa kaguul ku daw hari agkaendà sa kasakit hu gahinawa ku ³ tumenged hu mga kadumahan ku ha Judio. Ku agkabaluy pa ngaay agkabayaan ku ha iyan ad silutan para kandan daw makasuway a diyà ki Cristo ta daw maluwas sidan. ⁴ Sa mga Judio iyan mga kaliwatan hi Israel sa pinili hu Dios ha mga etaw din daw binuhat din sidan ha mga batà din. Impaahà din kandan sa pagkagamhanan

din daw amin dan mga kasabutan hu Dios daw inilahan din daan sidan hu Kasuguan. Hustu gayed sa kandan ha pagsimba daw nadawat dan pa sa madakel ha mga saad. ⁵ Mga bantugan daan sa mga gin-apuan dan daw bisan su magpakaetaw si Cristo imbatà ha Judio. Aman dayeen hu hurà din katapusan si Cristo sa Dios ha iyan labaw hu alan.

⁶ Hurà haini magpasabut ha hurà katuman hu Dios sa insaad din, ba saini migpadayag ha amin mga kaliwat hi Israel ha kenà laus ha mga etaw hu Dios. ⁷ Bisan pa sa mga kaliwat hi Abraham hurà alan isipa ha mga kaliwat din ta inikagi hu Dios diyà ki Abraham ha “Pinaagi dà ki Isaac sa ag-isipen ha mga kaliwat nu.” ⁸ Saena tagpasabut ha sa ag-isipen hu Dios ha mga batà din kenà iyan haena sa imbatà iling hu дума ha mga batà ba iyan sa imbatà pinaagi hu saad. ⁹ Ta sa lalang hu Dios diyà ki Abraham tagyanaen “Ku makauma sa natugun ha panahun aglikù a dini ta inyu daw magbatà si Sara hu maama.”

¹⁰ Kenà iyan dà haena ta su magbatà si Rebeca sa asawa hi Isaac ha gin-apuan taw pigsalepingan hu mga batà ha maama. ¹¹⁻¹² Ba bisan su hurà pa haena magbatà inikagiyan en hu “Sa magulang iyan mabuhat ha suluguen hu manghud din.” Inikagi hu Dios haena su hurà pa sidan ibatà ta daw makapadayag ha sa pagpili din hu mga etaw kenà pinaagi hu maayad daw hu madaet ha binuhat dan ta pinaagi gayed hu kandin ha katuyuan. ¹³ Ta sa insulat ha lalang hu Dios mahitenged taena ha saleping tagyanaen “Adagi gayed sa pagpalanggà ku ki Jacob dì ki Esau.”

14 Ba saini harì tagpasabut ha kenà matareng sa Dios mahitenged taena, 15 ta inikagi din diyà ki Moises ha “Iyan a tagbayà ku sin-u sa palanggaen ku daw mahid-uan ku.” 16 Aman saini kenà pinaagi hu agkabayaan daw pagpaniguru hu etaw ta pinaagi dà hu kahid-u hu Dios. 17 Ta sa lalang hu Dios diyà ki Faraon sa Harì ta Ehipto tagyanaen “Binuhat ku ikaw ha Harì ta daw pinaagi hu pagkadaeg nu makapadayag sa pagkagamhanan ku daw makilala a hu alan dini ta kalibutan.” 18 Aman sa Dios iyan tagbayà ku sin-u sa agkahid-uan din daw iyan daan tagbayà ku sin-u sa buhaten din ha madesen sa henà-henà din ta daw harì tumuu.

Sa Kahid-u Hu Dios

19 Amin inyu mag-ikagi hu “Imbà man agbasula hu Dios sa etaw ha iyan en man gid haena pagbayà din?” 20 Ba sin-u kaw man sa magtubag-tubag hu Dios? Iling hu bangà ha harì gayed makaikagi duun hu migbuhat kandin hu “Imbà a man ikaw buhata ha iling taini?” 21 Kenà ba iyan tagbayà sa tagbuhat hu bangà ku hindu sa madagway ha agbuhaten din daw sa kenà ayuwà maayad?

22 Iling daan taena sa binuhat hu Dios su anay ta bisan su mapaukan din en sa mga makasasalà daw makapadayag din ngaay sa pagkagamhanan din ba migpailub pa haena bisan ku angayan en ngaay sidan ha agsilutan. 23 Binuhat din haena ta daw makapadayag din sa pagkagamhanan din duun hu дума ha mga etaw ha agkahid-uan din ha iyan tinaganahan ha makaangken hu mga insaad din. 24 Saini iyan kuy en sa hinimu din ha tumutuu kenà iyan dà sa mga Judio ba lagkes en

daan sa kenà Judio ²⁵ ta sa Dios mig-ikagi duun hu insulat hi Hosea ha tagyanaen

“Saena ha kenà ku mga etaw su anay binuhat kud iman sidan ha mga etaw ku, daw sa mga etaw ha kenà ku palanggà su anay iman mga palanggà kud sidan.”

²⁶ Daw inikagi daan ha

“Duun taena ha lugar su anay ha inikagiyan ku sa mga etaw duun ha kenà ku etaw na iman ngaranan en sidan ha mga batà hu Dios ha bubuhay.”

²⁷ Si Isaias mig-ikagi daan mahitenged hu mga kaliwatan hi Israel ha tagyanaen

“Bisan ku sa mga kaliwatan hi Israel madakel tungkay iling hu pantad ta dagat, ba atiyuay dà sa maluwas kandan ²⁸ ta ku makauma sa panahun hu paghukum hu Dios duun hu kaet-etawan tigkan sidan agsilutan.”

²⁹ Daw amin pa inikagi hi Isaias ha tagyanaen

“Ku sa mga Judio hurà pa kahid-uwi hu Dios ha gamhanan daw Magbabayà hu alan hurà en ngaay masamà kandan iling hu mga etaw diyà ta Sodoma daw ta Gomora.”

Sa Mga Judio Daw Si Jesu Cristo

³⁰ Saini tagpasabut ha bisan sa kenà mga Judio ha hurà maghenà-henà hu pagkamatareng ba pinaagi hu pagtuu dan ki Jesu Cristo inisip daan sidan ha matareng. ³¹ Ba sa mga kaliwatan hi Israel ha agpaniguru hu pagkamatareng pinaagi hu pagtuman hu Kasuguan hurà dan daan haena katuman ³² tumenged ta sa sinaligan dan iyan sa mga maayad ha buhat dan kenà iyan sa pagtuu ki

Jesu Cristo. Aman nakasipà sidan duun hu batu ha iyan si Jesu Cristo ³³ ta sa insulat ha lalang hu Dios tagyanaen

“Diyà ta Sion in-ugsak ku sa batu ha masipà hu mga etaw ta daw makakagpà sidan, ba sa alan ha sumalig kandin harì gayed magayhaan.”

10

¹ Mga suled, agkabayaan ku ngaay ha sa mga kadumahan ku ha Judio maluwas gayed daw iyan haini sigi ku tig-ampù duun hu Dios. ² Natun-an ku ha madasigen sidan hu pagsunud hu Dios ba harì dan agkasabut sa kamatuuran. ³ Hurà dan dawata sa paagi hu Dios ha maisip din sa etaw ha matareng ba iyan dan gayed tagsaligan sa kandan dà ha paagi hu pagkamatareng. ⁴ Ba tumenged ki Cristo hurà pulus hu pagtuman hu Kasuguan ta pinaagi dà gayed hu pagtuu kandin mabuhat sa etaw ha matareng.

Sa Kaluwasan Para Hu Alan

⁵ Sa insulat hi Moises su anay mahitenged hu pag-isip hu etaw ha matareng pinaagi hu pagtuman hu Kasuguan tagyanaen “Sa etaw ha makatuman gayed hu alan ha Kasuguan makaangken hu kinabuhì ha hurà din katapusan.” ⁶ Ba sa pag-isip hu etaw ha matareng pinaagi hu pagtuu tagyanaen “Harì nuy taghenhenaa ha elegan nuy si Cristo diyà ta langit daw uwita dini ta kalibutan ⁷ daw dumiyà kaw daan ta Kamatayan ta daw mabanhaw si Cristo.” ⁸ Ta sa lalang hu Dios migpadayag kanuy ha sa tultulanen mahitenged ki Jesu Cristo didini en ta kanuy daw duun en hu

mga henà-henà taw daw makatultul taw en duun hu дума ha mga etaw. Sa tultulanen mahitenged hu pagtuu ki Jesu Cristo ha tigsangyaw day iyan sa ⁹ ku ikagiyen nuy ha si Jesus iyan Ginuu nuy daw tumuu kaw daan ha saena binanhaw hu Dios maluwas kaw gayed. ¹⁰ Ta pinaagi hu pagtuu nuy daw hu pagpanunultul nuy duun hu дума ha mga etaw ag-isipen kaw hu Dios ha matareng daw maluwas kaw. ¹¹ Sa insulat ha lalang hu Dios tagyanaen “Sa alan ha sumalig kandin hari gayed magayhaan.” ¹² Hurà gayed igpalabi hu Dios ta impag-iling din dà sa Judio daw sa kenà. Iyan Magbabayà hu alan daw agpanalanginan din sa alan ha agpabulig kandin ¹³ ta sa lalang hu Dios tagyanaen “Sa alan ha magpabulig duun hu Ginuu maluwas.”

¹⁴ Ba in-inuwen man hu mga etaw sa pagpabulig ki Jesu Cristo ku hurà dan pa haena tuuwi? Daw in-inuwen dan man sa pagtuu taena ha hurà dan pa kapaliman? In-inuwen dan man daan sa pagpakapaliman taena ku hurà magpanunultul kandan? ¹⁵ Daw in-inuwen man hu etaw sa pagpanunultul ku hurà magsugù kandan? Ba amin sinugù ta sa insulat ha lalang hu Dios tagyanaen “Madagway gayed ta amin agpakauma ha magsangyaw hu Maayad ha Tultulanen.”

¹⁶ Ba atiyuay dà sa duminawat taena ha Maayad ha Tultulanen ta si Isaias tagyanaen “Dios ha Magbabayà hu alan, atiyuay dà gayed sa tuminuu hu intultul day.” ¹⁷ Aman sa pagpakatuu hu etaw pinaagi gayed hu pagpaliliman din, daw sa napaliman din tumenged haena hu insangyaw ha Maayad ha Tultulanen mahitenged ki Cristo.

18 Hurà ba diay makapaliman sa mga Judio taena ha tultulanen? Nakapaliman en sidan ta sa lalang hu Dios tagyanaen

“Sa tultulanen napaliman en duun hu bisan hindu dini ta kalibutan.”

19 Agpakasabut gayed ngaay sa mga kaliwatan hi Israel taena ha tultulanen ta natun-an dan en sa lalang hu Dios pinaagi ki Moises su anay ha tagyanaen

“Agluwasen ku sa kenà ku mga etaw ta daw masina kaw daw agkahid-uwang ku sidan sa hurà makakilala kanak ta daw mangapauk kaw sinyu sa mga etaw ku.”

20 Daw mapayag pa gayed sa kaikagiya hi Isaias hu lalang hu Dios ha tagyanaen

“Natulen a hu mga etaw ha hurà pan-ahà kanak daw migpakilala a kandan bisan ku hurà sidan magpanginginsà mahitenged kanak.”

21 Ba mahitenged hu mga kaliwatan hi Israel sa lalang hu Dios tagyanaen

“Sigi ku dà sidan tagpagayukan ha tumuu kanak ba hurà sidan tuu ta madesen sa henà-henà dan.”

11

Sa Pagpamalibad Hu Mga Judio

¹ Harì kaw taghenà-henà ha isalikway en hu Dios sa alan ha mga Judio, ta siak kaliwat a daan hi Israel tumenged ta iyan gin-apuan ku si Abraham daw iyan kapuun ku si Benjamin. ² Hurà gayed isalikway hu Dios sa mga etaw ha pinilì din. Nalipatan nuy en ba sa mga insumbung su anay hi

Elias duun hu Dios mahitenged hu mga kaliwatan hi Israel ha tagyanaen ³ “Dios ha Magbabayà hu alan, pinanhimatayan dan sa mga propita daw dinaet dan sa mga halaran para ikaw na iyan a dà nasamà ha tagsimba ikaw ba aghimatayan ad en daan kandan.” ⁴ Ba sa Dios tuminubag kandin ha tagyanaen “Kenà ka iyan dà ta amin pa pitu ha libu ha mga etaw ku ha hurà daan simba ki Baal.” ⁵ Iling iman taini ha panahun ha amin pa pipila ha mga Judio ha nakatuu ta pinilì sidan hu Dios tumenged hu grasya din. ⁶ Ku sa pagpili hu Dios pinaagi pa hu mga maayad ha buhat dan saena kenà en grasya.

⁷ Duun hu mga kaliwatan hi Israel atiyuay dà sa pinilì hu Dios ha mabuhat ha matareng ta sa duma madesen sa henà-henà dan aman hari sidan pakasabut hu paagi din bisan ku tagpan-ahaen dan haena, ⁸ ta sa insulat ha lalang hu Dios tagyanaen

“Binuhat ku ha madesen sa henà-henà dan ta daw hari sidan makasabut, daw bisan iman bà su hari sidan pakaindan daw hari pakapal-iman.”

⁹ Daw si David mig-ikagi daan hu

“Sa mga panalangin hu Dios ha hurà dan dawata makalit-ag kandan ta daw silutan sidan hu Dios. ¹⁰ Masukileman sa henà-henà dan ta daw hari sidan makasabut hu kamatuuran, daw mabegat-begatan pa gayed sidan hu mga kasamukan hangtud en hu hurà din katapusan.”

¹¹ Ku sa kadakelà hu mga Judio hurà gayed tuu isalikway en ba gayed sidan hu Dios duun hu hurà

din katapusan? Hari daan ta pinaagi hu pagpamalibad dan iyan iman paagi ha maluwas sa kenà mga Judio ta daw madasig daan sa mga Judio dayun pinaagi taena tumuu daan sidan. ¹² Aman ku pigpanalanginan hu Dios sa kenà mga Judio tumenged hu pagsupak hu mga Judio, labaw pa gayed sa panalangin din ku iyan en sa mga Judio tumuu.

Sa Pagkaluwas Hu Kenà Mga Judio

¹³ Sinyu sa kenà mga Judio, amin ku ag-ikagiye inyu. Tumenged ta apostol a ha sinugù hu Dios diyan ta inyu hu pagsangyaw hu lalang din naniguru a gayed taini ¹⁴ ta daw madasig daan sa mga дума ku ha Judio daw pinaagi taena maluwas daan sa дума kandan. ¹⁵ Ta ku nakag-uliay sa maayad ha pagdapità hu Dios daw hu kenà mga Judio pinaagi hu pagpamalibad hu mga Judio, labaw pa gayed sa panalangin hu Dios ku tumuu dà sa mga Judio ta iling sidan hu minatay ha nabanhaw dà. ¹⁶ Tumenged ta si Abraham pinili hu Dios ha etaw din sa alan ha mga kaliwat din etaw en daan hu Dios. Iling hu kayu ha ku mapili sa puun taena makalagkes en daan sa mga panga din.

¹⁷ Sa дума ha panga hu impamula ha kayu ha olibo pinanunglu daw amin lain ha mga panga hu kayu ha hurà alimahi iling inyu sa kenà mga Judio, saena insumpay duun hu lawa taena ha tinungluwan ta daw mabahinan sidan hu panalangin ha intagana hu mga Judio. ¹⁸ Ba sinyu sa kenà mga Judio, hari nuy ag-isipa ha labaw kaw pa taena ha panga ha tinunglu. Hari kaw magpasigalbu ta henhenaa nuy ha hurà diyan ta inyu

kapuun sa panalangin ba bà kaw dà nakalagkes hu panalangin taena ha puun.

¹⁹ Ba ku magyanaen kaw ha iyan kaw en inilis taena ha tinunglu ha mga panga ²⁰ laus gayed haena ta tinunglu sidan tumenged hu pagpamal-ibad dan dayun insumpay kaw pinaagi hu pagtuu nuy. Hari kaw magpasigalbu ba mag-andam kaw gayed ²¹ ta ku tinunglu hu Dios su laus ha mga panga labaw kaw pa gayed sa bà dà insumpay.

²² Aman henhenaa nuy gayed sa pagkamaluluy-en hu Dios daw sa paghukum din, ta agsilutan din haena sa hurà dawat kandin daw mahid-uwan kaw gayed kandin ku magpadayun kaw duun hu pagkamaluluy-en din. Ba ku sumuway kaw mailing kaw taena ha panga ha tinunglu. ²³ Ku tumuu sa mga Judio mailing sidan taena ha panga ha tinunglu ha iglikù dà duun hu lawa din ta agkahimu haena hu Dios. ²⁴ Ta ku agkabaluy din ganì ha makasumpay kaw sa lain en ha panga hu kayu ha hurà alimahi, labaw pa gayed ha makalikù din sidan sa tinunglu ha panga duun taena ha kayu.

Sa Kahid-u Hu Dios Duun Hu Kaet-etawan

²⁵ Mga suled, agkabayaan ku ha matun-an nuy haini sa inlilung su anay ta daw hari kaw mak-agpasigalbu. Sa kadakelà iman hu mga Judio hurà pa tuu hangtud ha mauma sa panahun ha makatuu en sa alan ha kenà mga Judio ha daan en natun-an hu Dios ha tumuu. ²⁶ Duun asem taena ha panahun sa alan ha kaliwatan hi Israel maluwas ta sa insulat ha lalang hu Dios tagyanaen “Agpakauma sa Manluluwas ha napuun diyà ta Sion daw ag-awaen din sa pagkamakasasalà hu alan ha kaliwatan

hi Jacob. ²⁷ Duun taena ha panahun awaen ku sa mga salà sumalà hu kasabutan ku kandan su anay.”

²⁸ Sa duma ha mga Judio nabuhat ha kuntra hu Dios ta hurà dan tuuwi sa Maayad ha Tultulanen mahitenged ki Jesu Cristo aman naluwas kaw daan sinyu sa kenà mga Judio. Ba sa mga Judio iyan pinilì hu Dios su anay aman palanggà din gihapun sidan tumenged hu insaad din duun hu mga gin-apuan dan. ²⁹ Ta hari gayed tagkahalin-halin sa henà-henà hu Dios mahitenged hu pinilì din ha mga etaw ha iyan agpanalanginan din. ³⁰ Sinyu sa kenà mga Judio ha masinupaken hu Dios su anay, iman nahid-uwan kaw kandin tumenged hu pagkamasinupaken hu mga Judio. ³¹ Iling daan taena bisan ku masinupaken iman sa mga Judio ba mahid-uwan dà sidan hu Dios iling hu kahid-uwi din iman inyu. ³² Ta impadayag hu Dios ha sa alan ha kaet-etawan makasasalà gayed ta daw makapaahà din daan sa kahid-u din kandan.

Sa Pagkagamhanan Hu Dios

³³ Adagi gayed sa panalangin kanuy hu Dios daw hari masukud sa katatau din ta natun-an din sa alan. Hari taw daan agkasabut sa katuyuan din daw sa mga paagi din ³⁴ ta sa lalang hu Dios tagyanaen

“Hurà gayed nakatuen hu henà-henà hu Dios ha Magbabayà hu alan daw hurà en daan makasambag kandin. ³⁵ Hurà daan bisan sin-u ha makapautang hu Dios.”

³⁶ Ta saena iyan migtanghagà hu alan daw iyan daan tagbayà hu alan daw sa alan intagana ha

makadayè kandin. Aman dayeen gayed sa Dios hu hurà din katapusan.

12

Sa Angayan Ha Buhaten Hu Mga Tumutuu

¹ Mga suled, tumenged hu kahid-u kanuy hu Dios aghangyuen ku inyu ha itugyan nuy kandin sa kaugalingen nuy isip ha bubuhay ha halad ha hurà duun ikasaway ta iyan haini agkabayà-bayaan din daw iyan haini laus ha pagsimba kandin. ² Harì nuy ag-ilingi sa kinaiya ha kalibutanen ba ilisan nuy sa pamatasan nuy pinaagi hu pagbag-u hu henà-henà nuy. Dayun masusi nuy ku inu sa pagbayà hu Dios ta saena iyan himpìt daw maayad ha makapabayà-bayà kandin.

³ Tumenged hu in-ila kanak ha katenged ag-ikagiyan ku inyu alan ha harì kaw maghenà-henà ha labaw kaw dì hu laus ha kahimtang nuy iman, ba kinahanglan ha mahustu sa henà-henà nuy mahitenged hu kaugalingen nuy sumalà hu katatau ha in-ila hu Dios duun hu kada sabuwa inyu. ⁴ Sa sabuwa ha lawa madakel ha mga bahin daw sa kada sabuwa amin din buluhaten ba hurà haena mag-iling. ⁵ Iling daan kanuy bisan ku madakel kuy ba sabuwa kuy dà ha lawa tumenged hu pagpakigsabuwa taw ki Cristo, aman amin taw labet duun hu kada sabuwa kanuy. ⁶ Tumenged ta inilahan hu Dios hu hurà mag-iling ha katatau sa kada sabuwa kanuy kinahanglan ha gamiten taw haena. Ku amin taw katatau hu pagsaysay hu igpaikagi hu Dios kinahanglan ha buhaten taw haena sumalà hu impadayag kanuy hu Dios. ⁷ Ku sa katatau taw iyan sa pagbulig hu duma

ha mga etaw buhaten taw gayed. Ku tagtudlù kuy buhaten taw daan haena. ⁸ Sa agpakahimu hu pagdasig hu duma din maniguru daan hu pagbuhat taena. Sa pakabulig pinaagi hu pag-ila kinahanglan ha magkalalagan. Saena ha pangulu hu mga tumutuu kinahanglan ha maniguru gayed daan hu katengdanan din. Saena ha amin din kahid-u hu taglised kinahanglan ha mulig duun ha malipayen gayed.

⁹ Kinahanglan ha sa pagpinalanggaay nuy kenà bà dà pagpasibù-sibù. Isalikway nuy sa madaet daw pangesegi sa maayad. ¹⁰ Magpinalanggaay kaw isip ha migsusuled kaw daw magpatahud-tahurà kaw gayed. ¹¹ Hari kaw tagpapugul ba magmadasigen kaw duun hu buluhaten hu Ginuu. ¹² Sigi kaw dà magmalipayen ta amin nuy adagi ha hinam, magpailub kaw duun hu mga alantusen nuy daw sigi kaw daan mag-ampù. ¹³ Buligi nuy haena sa tagkalised-lised ha tumutuu daw tanula nuy sa mga langyaw.

¹⁴ Iampù nuy ha panalangingan hu Dios sa tagpasipala inyu daw hari nuy bà dà agtungayawi. ¹⁵ Magmalipayen kaw duma hu agkangalipay daw maglugul kaw duma hu taglugul. ¹⁶ Magsabuwa kaw duun hu henà-henà nuy. Hari kaw tagpaad-adagi ba makig-angay-angay kaw hu mga makaluluuy. Hari kaw tagpagalbuwà.

¹⁷ Hari nuy balesan hu madaet sa tagbuhat hu madaet diyan ta inyu. Mag-andam kaw ha iyan nuy dà mabuhat sa inisip hu mga etaw ha maayad. ¹⁸ Buhata sa taman ha mahimu nuy ha magma-linawen sa pagpakigdapità nuy hu bisan sin-u.

19 Minahal ku ha mga suled, harì nuy agbalesi sa tagpasipala inyu ba iyan nuy en ipagbayà taena sa Dios ta sa insulat ha lalang din tagyanaen “Siak sa Dios ha Magbabayà hu alan, iyan a magbales daw maghukum.” 20 Inikagi daan ha

“Ku agkauhul daw agkalauwan sa kuntra nuy ipakaen daw ipainum nuy haena ta pinaagi taini ikagayhà din sa madaet ha binuhat din.”

21 Balesi nuy sa madaet pinaagi hu maayad ta daw harì kaw madaeg taena ha madaet.

13

Sa Pagtuman Hu Gubernu

1 Kinahanglan ha sa alan ha mga etaw magtuman gayed hu panggubernuhan ta sa Dios iyan mig-ila taena hu katenged. 2 Sa agsupak hu punuan iyan din sinupak sa Dios ha mig-ila taena hu katenged aman sa agsupak agsilutan gayed. 3 Sa etaw ha tagbuhat hu matareng harì gayed agkahaldek hu mga punuan, ba saena ha tagbuhat hu madaet tagkahaldekà gayed. Aman ku agkabayà kaw ha hari kaw magkahaldekà buhaten nuy gayed sa maayad ta daw madayè kaw kandan 4 ta mga suluguen sidan hu Dios ha makapaayad inyu. Ba ku madaet sa tagbuhaten nuy mahaldek kaw gayed kandan ta amin dan katenged hu pagsilut inyu tumenged ta suluguen sidan hu Dios. 5 Aman kinahanglan gayed ha magtuman kaw kandan kenà tumenged dà hu kahaldek nuy hu silut hu Dios ba tumenged ta natun-an nuy ha iyan gayed haena maayad ha tagbuhaten.

⁶ Kinahanglan daan ha magbayad kaw hu buhis ta sa mga punuan iyan suluguen hu Dios ha iyan tag-ila kandan hu katengdanan dan. ⁷ Bayaran nuy gayed sa angayan ha agbayaran labi en sa buhis, daw tahuri daan haena sa angayan ha ag-tahuran.

Sa Angayan Hu Kapawaan

⁸ Bayari nuy sa utang nuy ta daw hari nuy en haena mahenhenaan, ba sa pagpinalanggaay hari nuy gayed aglipati ta sa tagpalanggà hu дума din nakatuman hu Kasuguan. ⁹ Amin insulat duun hu Kasuguan ha tagyanaen “Hari kaw agpanapaw daw hari kaw agpangimatay, hari kaw agpanakaw daw hari kaw agkaayat” daw madakel pa ha mga sugù. Ba sainsi matuman taw gayed ku tumanen taw sa sabuwa ha sugù ha iyan sa “Palanggaa sa дума nuy iling hu pagpalanggà nuy hu kaugalingen nuy.” ¹⁰ Sa amin din pagpalanggà hari tagpasipala hu дума din, aman sa pagpalanggà iyan igkatuman hu alan ha Kasuguan.

¹¹ Kinahanglan ha buhaten nuy haini ta natunan nuy ha mababà en iman sa panahun. Hari kaw bà dà tagtidugahà ba magpangandam kaw gayed ta sa katumanan hu kaluwasan taw ubay en iman di su anay kuy makatuu. ¹² Iling hu daleman ha iman agkawaswas en daw sa aldaw madani en agsibwal. Aman endaan taw sa mga buhat taw duun hu kasukileman daw ibalabad taw sa hinagiban hu kapawà. ¹³ Kinahanglan ha buhaten taw gayed sa matareng ha pamatasan ta iyan haena angayan duun hu kapawaan, daw hari taw buhaten sa pinakagalugayhà daw sa

pagpasibeleng, sa pagbuhat hu malaw-ay daw hu mahugaw, sa pagpakigsabà daw sa kasina. ¹⁴ Ba ilingan taw si Jesu Cristo ha Ginuu daw hari taw en paghenhenaen sa pagtuman hu agkabayaan hu makasasalà ha kinaiya taw.

14

Sa Paghukum

¹ Dawata nuy haena sa etaw ha maluya sa pagtuu din daw hari nuy agsawaya ku sa henà-henà din kenà iling hu inyu. ² Amin etaw ha taghenà-henà ha makakaen hu bisan inu ba amin daan hari agkaen hu karni. ³ Kinahanglan ha saena ha agkaen hu bisan inu hari sumaway hu hari agkaen hu karni daw sa hari agkaen hu karni hari daan maghukum taena ha pakakaen hu bisan inu, ta alan daan sidan dinawat hu Dios. ⁴ Sin-u kaw man sa maghukum taena ha suluguen hu lain en ha etaw? Iyan en sa agalen din magsusi ku maayad ba sa buhat din daw ku madaet ba. Daw natun-an taw ha maayad gayed sa mga sakup hu Ginuu ta agbuligan din ha makabuhat sidan hu maayad.

⁵ Amin daan etaw ha ag-isipen din ha sa duma ha aldaw mahal gayed ba sa duma ipag-iling din dà sa mga aldaw. Kinahanglan ha sa kada sabuwa hari gayed magduwa-duwa hu agbuhaten din. ⁶ Sa tagsaulug hu mahal ha aldaw buhaten din haena hu pagdayè hu Ginuu. Sa agkaen hu bisan inu magbuhat taena hu pagdayè hu Ginuu tumenged ta pigpasalamatan din sa Dios. Saena ha utanen dà sa agkan-en din buhaten din daan

haena hu pagdayè hu Ginuu tumenged ta pig-pasalamatan din sa Dios. ⁷ Ku matay kuy daw ku bubuhay kuy sa mahinengdanen gayed iyan sa makapabayà-bayà taw sa duma kenà sa kaugalingen taw. ⁸ Ta ku bubuhay kuy daw ku matay kuy sa katuyuan taini iyan sa pakadayè hu Ginuu taw tumenged ta sakup kuy kandin.

⁹ Si Jesu Cristo minatay daw nabanhaw ta daw mabuhat ha Ginuu hu mga tumutuu ha minatay en daw hu bubuhay pa. ¹⁰ Aman imbà nuy aghukumi sa suled nuy daw imbà nuy haena agkaminusi? Ta makauma sa panahun ha alan kuy ipaatubang hu Dios ta daw mahukuman ¹¹ ta sa insulat ha lalang din tagyanaen

“Iyan a Dios ha hurà din kamatayen aman sa alan ha mga etaw sumimba kanak daw magdayè hu pagka-Dios ku.”

¹² Aman sa kada sabuwa kanuy agpanubag asem duun hu Dios mahitenged hu alan ha binuhat taw.

Sa Pakadaet Hu Henà-henà

¹³ Kinahanglan ha endaan taw en sa pagpahukum-hukumà daw iyan taw siguruwan ha harì kuy makabuhat hu igpakasalà hu suled taw duun hu pagtuu. ¹⁴ Pinaagi hu pagpakigsabuwa ku ki Jesus ha Ginuu nasiguru ku gayed ha sa alan ha agkakaen igtugut hu Dios. Ba ku amin etaw ha maghenà-henà ha saena harì gayed mabaluy ha kan-en kinahanglan ha harì din daan kan-en. ¹⁵ Ku pinaagi hu pagkaen nuy taena madaetan sa henà-henà hu suled nuy tagpasabut haini ha hurà nuy gayed pagpalanggà kandin. Aman harì nuy buhaten sa makapadaet

hu pagtuu din ta migpakamatay daan si Cristo para kandin. ¹⁶ Ku amin nuy taghenhenaen ha maayad ngaay agbuhaten ba kagi hu duma ha mga etaw ha madaet, hari nuy en haena agbuhata. ¹⁷ Ta sa mahinengdanen dini ta kanuy sikuy sa tagharian en hu Dios kenà iyan sa agkakaen daw sa agkainum taw ba iyan gayed sa matareng ha pamatasan daw sa malinawen ha pagdapità daw sa kalipay pinaagi hu Balaan ha Ispiritu. ¹⁸ Ku buhaten taw haena isip ha suluguen kuy hi Cristo makapabayà-bayà kuy gayed hu Dios daw matahuran kuy daan hu mga etaw.

¹⁹ Aman paniguruwan taw gayed sa malinawen ha pagdapità daw sa pagpalig-en hu pagtuu hu kada sabuwa. ²⁰ Hari taw daeten sa maayad ha binuhat hu Dios pinaagi hu mga kalan-enen. Intugut sa alan ha kalan-enen ba iyan madaet ku sa pagkaen taw taena madaetan sa henà-henà hu mga duma taw. ²¹ Sa maayad ha buhaten taw iyan sa hari kuy kumaen hu karni daw hari kuy uminum hu pakabeleng daw hari taw daan buhaten sa bisan inu ha iyan igpakasalà hu mga suled taw.

²² Sa mga tinuuwan nuy mahitenged taini kinahanglan ha iyan kaw dà taena makatuen daw sa Dios. Malipayen gayed haena sa etaw ha hurà din pagduwa-duwa mahitenged hu tinuuwan din ha maayad. ²³ Ba sa etaw ha tagduwa-duwa mahitenged hu kalan-enen dayun kumaen taena saena mahukuman gayed tumenged ta sa pagkaen din kenà pinaagi hu tinuuwan din, daw sa alan ha kenà pinaagi hu tinuuwan din salà gayed.

15

Sa Igkabayà-bayà Hu Duma Ha Mga Etaw

¹ Sikuy sa mga mabis-ay hu pagtuu, kinahanglan ha buligan taw sa mga maluya hu pagtuu. Hari taw iyan dà henhenaen sa makapaayad kanuy ² ba iyan taw buhaten sa agkabayà-bayaan hu mga дума taw ta daw malig-enan sa pagtuu dan. ³ Ta bisan si Cristo hurà magbuhat hu nakapalipay kandin ta nakasulat en sa inikagi din duun hu Dios ha “Pigtameyes a daan taena ha migtameyes ikaw.” ⁴ Sa katuyuan hu alan ha insulat su anay ha lalang hu Dios iyan sa matudluan kuy ta daw pinaagi hu pagpailub hu mga alantusen daw hu pagpadasig hu lalang din amin taw iman paghinam.

⁵ Sa Dios ha iyan puunaan hu pagpailub daw pagpadasig buhaten din ha masabuwa kaw sumalà hu kinaiya hi Jesu Cristo ⁶ ta daw masabuwa kaw duun hu pagdayè nuy hu Dios ha iyan Amay hi Jesu Cristo ha Ginuu taw.

Sa Pagtuu Hu Kenà Mga Judio

⁷ Magdinawatà kaw iling ha dinawat kaw daan hi Cristo ta daw madayè sa Dios. ⁸ Ta ikagiyen ku inyu ha si Cristo nabuhat ha suluguen duun hu mga Judio ta daw mapamatud-an din ha sa Dios matinumanen hu mga insaad din duun hu mga gin-apuan taw ⁹ daw sinyu sa kenà mga Judio magdayè kaw daan hu Dios tumenged hu kahid-u din inyu. Ta nakasulat en sa inikagi hi Jesu Cristo duun hu Dios ha “Siak daw sa mga kenà Judio tagpasalamat ikaw daw tagkanta kay hu pagdayè ikaw.”

10 Daw inikagi pa ha

“Sinyu sa kenà mga Judio, maglipay kaw gayed
duma hu mga Judio sa pinili hu Dios.”

11 Daw amin pa daan inikagi ha

“Sinyu sa kenà mga Judio, dayea nuy gayed sa Dios
daw sa alan ha kaet-etawan magdayè daan
kandin.”

12 Si Isaias minikagi daan hu

“Amin agpakauma ha kaliwat hi Jese ha iyan
maghari duun hu kenà mga Judio daw iyan
haena taghinamen dan.”

13 Sa Dios ha iyan puunaan hu taghinamen taw
mailahan kaw kandin hu adagi ha kalipay daw
kalinaw tumenged hu pagsalig nuy kandin ta daw
mag-iseg gayed sa paghinam nuy pinaagi hu ga-
hem hu Balaan ha Ispiritu.

Si Pablo Sinugù Duun Hu Kenà Mga Judio

14 Mga suled, nasiguru ku gayed ha maayad sa
pamatasan nuy daw nasabut nuy sa kamatuuran
aman angayan kaw en ha magtinudluay. 15 Ba
duun taini ha sulat ku hurà a gayed magduwa-
duwa hu pagpahenà-henà inyu taena ha intudlù
en inyu su anay. Sa hinengdan ha binuhat ku
haini ta inilahan a hu Dios hu katenged 16 ha
suluguen hi Jesu Cristo duun hu kenà mga Judio.
Iling a hu sinaligan hu paghalad tumenged hu
pagsangyaw ku hu Maayad ha Tultulanen ha na-
puun duun hu Dios ta daw tumenged hu pagtuu
taena ha kenà mga Judio mabayà-bayaan sidan hu
Dios isip ha halad ha mahimpit pinaagi hu Balaan
ha Ispiritu.

¹⁷ Duun hu pagpakigsabuwa ku ki Jesu Cristo harì ku gayed ikagayhà sa pag-alagad ku duun hu Dios. ¹⁸ Ba sa matultul ku iyan dà sa binuhat hi Cristo pinaagi kanak ta migmatinumanen duun hu Dios sa kenà mga Judio tumenged hu mga lalang daw hu mga buhat ku, ¹⁹ sa mga timaan daan daw sa mga belenganen ha impaahà ku pinaagi hu Balaan ha Ispiritu. Sugud ta Jerusalem payanaen en diyà ta Ilirico naniguru a gayed hu pagsangyaw hu Maayad ha Tultulanen mahitenged ki Cristo. ²⁰ Iyan ku katuyuan ha makasangyaw ku haena duun hu mga lugar ha hurà pa makakilala ki Cristo ta daw harì ku mapamabawan sa intudlù hu duma. ²¹ Ta sa insulat ha lalang hu Dios tagyanaen

“Saena ha hurà pa makapaliman matultulan mahitenged kandin daw saena ha hurà pa makasabut makakilala ku sin-u haena.”

Sa Kabayà Hi Pablo Hu Pagdiyà Ta Roma

²² Tumenged hu pagpanunultul ku taini kapila ad en kayawat hu pagdiyan ta inyu. ²³ Ba iman ha napengahan kud en sa mga buluhaten ku duun hu mga banuwa dini daw tumenged ta nalugay en sa kabayà ku hu pagdiyan, ²⁴ taghinam a gayed ha maahà ku inyu hu pag-agi ku diyan payanaen ta Espanya. Ku maiwas en sa mababà ha panahun hu pagtimà ku diyan mabuligan a daan inyu hu pagdayun ku hu paghipanaw. ²⁵ Ba iman agdiyà a pa ta Jerusalem hu paghat-un taini ha igbulig duun hu mga tumutuu diyà ²⁶ ta sa mga tumutuu duun hu mga probincia ta Macedonia daw ta Acaya agkabayà gayed ku makabulig hu mga

makaluluuy ha mga tumutuu diyà ta Jerusalem. ²⁷ Iggalipay dan gayed sa pagbuhat taena daw maayad daan ku mabuligan dan sa mga Judio hu kinahanglanan dan ta sa impakatuu dan pinaagi man hu mga Judio daan. ²⁸ Aman ku makahat-un kud en haini sa igbulig dan agdayun a diyà ta Espanya ba aghapit a diyan ta inyu, ²⁹ daw natun-an ku ha ku makadiyan a adagi gayed sa panalangin kanuy hi Cristo.

³⁰ Mga suled, pinaagi ki Jesu Cristo ha Ginuu taw daw hu pagpalanggà ha in-ila hu Balaan ha Ispiritu ahangyuen ku inyu ha makigsabuwa kaw kanak pinaagi hu pag-ampù nuy kanak duun hu Dios. ³¹ Ampui nuy ha hari a pasipalahan hu kenà mga tumutuu diyà ta probincia ta Judea daw mabayà-bayà gayed sa mga tumutuu diyà ta Jerusalem hu pagdawat taini ha ighat-un ku, ³² ta ku iyan pagbayà hu Dios makadiyan a ta inyu ha malipayen daw madasig a daan ku maahà ku inyu. ³³ Sa Dios ha iyan puunaan hu kalinaw magduma inyu.

16

Mga Pangamusta

¹ Igpakilala ku iman inyu si Febe sa suled taw ha bahi duun hu pagtuu daw sabuwa ha bulig duun hu tagkaamul-amul ha mga tumutuu diyà ta Cencrea. ² Dawata nuy haini tumenged hu pagtuu din duun hu Ginuu ta iyan haini angayan ha buhaten hu mga tumutuu, daw buligan nuy hu bisan inu ha mga kinahanglanan din ta nakabulig haini kanak daw hu duma ha mga etaw.

³ Ipangamusta a ki Priscila daw ki Akila sa bulig ku duun hu buluhaten hi Jesu Cristo ⁴ ta hurà dan gayed kanuguni sa kinabuhì dan tumenged hu pagbulig kanak. Aman adagi gayed sa pagpasalamat ku kandan daw bisan sa alan ha mga tumutuu dini ha kenà mga Judio tagpasalamat daan kandan.

⁵ Ipangamusta a daan hu mga tumutuu ha duun tagkaamul-amul hu balay dan.

Ipangamusta a ki Epanato sa pinalanggà ku ha iyan una ha nakatuu ki Cristo diyà ta probincia ta Asia.

⁶ Ipangamusta a daan ki Maria sa naniguru gayed hu pagtalabahu diyan ta inyu.

⁷ Ipangamusta a ki Andronico daw ki Junias sa kadumahan ku ha mga Judio ha napurisu daan su anay duma kanak. Tinahud sidan hu mga apostoles daw iyan daan sidan nauna di kanak ha nakatuu ki Cristo.

⁸ Ipangamusta a daan ki Ampliato sa pinalanggà ku tumenged hu pagtuu hu Ginuu.

⁹ Ipangamusta a ki Urbano sa bulig taw ha suluguen hi Cristo daw ki Estakis sa minahal ku ha suled.

¹⁰ Ipangamusta a ki Apeles sa nakilala ha matinumanen ki Cristo.

Ipangamusta a daan hu pamilya hi Aristobulo.

¹¹ Ipangamusta a ki Herodion sa kadumahan ku ha Judio.

Ipangamusta a daan hu mga tumutuu duun hu pamilya hi Narciso.

¹² Ipangamusta a ki Trifena daw ki Trifosa sa tagtalabahu duun hu buluhaten hu Ginuu.

Ipangamusta a daan ki Persida sa minahal ku ha suled ha naniguru daan duun hu buluhaten hu Ginuu.

¹³ Ipangamusta a ki Rufo sa maayad ha suluguen hu Ginuu daw ki Inay din sa mig-isip kanak ha laus din en ha batà.

¹⁴ Ipangamusta a daan ki Asincrito daw ki Flegonte, ki Hermes daw ki Patrobas, ki Hermas daw sa alan ha дума dan ha suled taw duun hu pagtuu.

¹⁵ Ipangamusta a daan ki Filologo daw ki Julia, ki Nereo daw hu suled din ha bahi, si Olimpaw daw sa alan ha mga tumutuu ha дума dan.

¹⁶ Magkinamustahay kaw gayed ha malipayen.

Sa alan ha tagkaamul-amul ha mga tumutuu ki Cristo dini agpangamusta daan inyu.

Sa Katapusan Ha Panugun

¹⁷ Mga suled, aghangyuen ku inyu ha magandam kaw taena ha pakapabahin-bahin inyu daw tagsamuk-samuk hu pagtuu nuy ta agsupaken dan sa kamatuuran ha intudlù inyu. Magpadiyù kaw ta kandan ¹⁸ ta sa mga etaw ha iling kandan kenà mga suluguen hi Cristo ha Ginuu ta iyan dan tagsunuren sa kandan ha agkabayaan. Pinaagi hu mga binulak-bulakan ha mga lalang dan daw hu pagpadalig-dalig aglimbungan dan sa laus dà agkabiduan. ¹⁹ Napaliman duun hu bisan hindu sa pagkamatimumanen nuy aman igkalipay ku inyu. Agkabayaan ku ha matatau kaw gayed hu pagbuhat hu maayad daw hari kaw makatuen hu pagbuhat hu madaet.

²⁰ Sa Dios ha iyan puunaan hu kalinaw buhaten din sa paagi ha laus nuy en madaeg si Satanas.

Panalanginan kaw hi Jesu Cristo ha Ginuu taw.

²¹ Agpangamusta inyu si Timoteo sa bulig ku duun hu buluhaten hu Dios, daw agpangamusta daan si Lucio, si Jason daw si Sosipatro sa mga kadumahan ku ha Judio.

²² Iyan a si Tercio sa migbulig ki Pablo hu pag-sulat taini. Agpangamusta a daan inyu tumenged hu pagkasabuwa taw hu pagtuu hu Ginuu.

²³ Agpangamusta inyu si Gayo. Duun a iman tagtimà hu balay din daw duun daan tag-amul-amul sa mga tumutuu.

Agpangamusta daan si Erasto ha iyan sinaligan hu pag-ibit hu salapì taini ha banuwa daw si Cuarto sa suled taw hu pagtuu.

²⁴ Panalanginan kaw hi Jesu Cristo ha Ginuu taw.

Sa Pagdayè Duun Hu Dios

²⁵ Sa Dios iyan pakapalig-en hu pagtuu nuy pinaagi hu Maayad ha Tultulanen mahitenged ki Jesu Cristo ha insangyaw ku ha inlilung su anay

²⁶ ba iman impadayag en pinaagi hu mga insulat hu mga propita. Tumenged hu insugù hu hurà din kamatayen ha Dios insangyaw en haini iman duun hu alan ha kaet-etawan dini ta kalibutan ta daw tumuu sidan daw magmatinumanen kandin.

²⁷ Sa sabubuwa dà ha Dios ha nakatuen hu alan dayeen hu hurà din katapusan pinaagi ki Jesu Cristo.

Lalang hu Dios New Testament in Binukid

copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Binukid

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Binukid

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
8fa6e0c4-d7a6-594c-b954-a81b67f31cf4